

A8-0174/2016

10.5.2016

JELENTÉS

az uniós mezőgazdaság fenntarthatóságát célzó technológiai megoldásokról
(2015/2225(INI))

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság

Előadó: Anthea McIntyre

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS.....	19
ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN	22

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az uniós mezőgazdaság fenntarthatóságát célzó technológiai megoldásokról (2015/2225(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ)¹ és különösen annak 11. cikkére, 114. cikkének (3) bekezdésére, 168. cikkének (1) bekezdésére és 191. cikkére,
- tekintettel a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról és a 2006/971/EK, a 2006/972/EK, a 2006/973/EK, a 2006/974/EK és a 2006/975/EK határozatok hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 3-i 2013/743/EU tanácsi határozatra²,
- tekintettel a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2013. december 11-i 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre³,
- tekintettel az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁴,
- tekintettel a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁵,
- tekintettel a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁶,
- tekintettel az Európai Parlament és a Tanács a 2014–2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU rendeletére⁷,
- tekintettel a mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzésére, jellemzésére, begyűjtésére és hasznosítására irányuló közösségi program létrehozásáról és az 1467/94/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 24-i 870/2004/EK tanácsi rendeletre⁸, valamint a Bizottság „Mezőgazdasági genetikai erőforrások – a megőrzéstől a fenntartható használatig” című, 2013. november 28-i jelentésére

¹ HL C 326., 2012.10.26., 47–390. o.

² HL L 347., 2013.12.20., 965. o.

³ HL L 347., 2013.12.20., 104. o.

⁴ HL L 347., 2013.12.20., 487. o.

⁵ HL L 309., 2009.11.24., 1. o.

⁶ HL L 309., 2009.11.24., 71. o.

⁷ HL L 77., 2014.3.15., 44. o.

⁸ HL L 162., 2014.4.30., 18. o.

(COM(2013)0838),

- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹,
 - tekintettel az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank által a 2014 és 2020 közötti időszakban a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés terén folytatott együttműködés tekintetében 2014. július 14-én aláírt egyetértési megállapodásra,
 - tekintettel „Az európai kertészeti ágazat jövője – növekedési stratégiák” című, 2014. március 11-i állásfoglalására²,
 - tekintettel a Strukturális és Kohéziós Politikai Tematikus Főosztály (Mezőgazdaság és vidékfejlesztés) „Precíziós mezőgazdaság: Lehetőség az uniós mezőgazdasági termelők számára – potenciális támogatás a 2014–2020-as KAP keretében” című 2014-es tanulmányára,
 - tekintettel a STOA (tudományos és technológiai alternatívák értékelő testülete) „Technology options for feeding 10 billion people” (Technológiai alternatívák 10 milliárd ember ételmezésére) című, 2013. évi tanulmányára,
 - tekintettel a „Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” európai innovációs partnerségről szóló, 2012. február 29-i bizottsági közleményre (COM(2012)0079),
 - tekintettel az „Innováció a fenntartható növekedésért: az európai biogazdaság” című, 2012. február 13-i bizottsági közleményre (COM(2012)0060),
 - tekintettel a tudományos tanácsadók magas szintű munkacsoportjának létrehozásáról szóló, 2015. október 16-i bizottsági határozatra (C(2015)6946),
 - tekintettel a Bizottság „Minőségi jogalkotással javítani az eredményeken – uniós program” című, 2015. május 19-i közleményére (COM(2015)0215),
 - tekintettel a szabadalmakról és a növényfajta-oltalmakról szóló 2015. december 17-i állásfoglalására³,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére (A8-0174/2016),
- A. mivel társadalmainknak számos mezőgazdasági vonatkozású kihívással kell szembenéznük, amelyek kezelésében vállalniuk kell a rájuk háruló felelősséget, és mivel a világ népessége 2050-ig a becslések szerint várhatóan eléri a 9,6 milliárd főt, ami a világ mai össznépességéhez képest kb. 2,4 milliárd fős gyarapodást jelent;
- B. mivel a világ népességének e becslés szerinti növekedéséből adódó többletszükségletek kielégítése az élelmiszer-termelés és élelmiszerellátás 60–110%-os növelését tenné

¹ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2014)0205.

³ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0473.

szükségessé, a különböző modellek és foratókönyvek alapján végzett számításokból eredő becslésektől függően¹; mivel átlagosan az előállított élelmiszerek legalább harmada, sőt, egyes ágazatokban a fele hulladékként végzi, és mivel ezen előrejelzett kereslet kielégítésének egyik leghatékonyabb módja a korlátozott erőforrások kimerítése nélkül az, ha technológiai megoldásokat alkalmazunk a termelés növelése, az elosztás eszközeinek javítása és az élelmiszerpazarlás megszüntetése céljából;

- C. mivel az EU és a világ egész népessége számára sürgető szükséglet, hogy nagyobb mennyiségben tudjunk biztonságos, egészséges és tápláló élelmiszert előállítani az olyan problémák leküzdése érdekében, mint az alultápláltság, az elhízás, a szív- és érrendszeri megbetegedések stb. és mivel az élelmiszerekre vonatkozó szigorú uniós minőségi normák világszerte elismertek;
- D. mivel a földhasználatnak a műveléssel szemben számos alternatívája van, például az urbanizáció, az ipar, a turizmus és a szabadidős tevékenységek;
- E. mivel a mezőgazdasági nyersanyagok növekedési kilátásokat kínálnak a zöld vegyészeten;
- F. mivel a gazdálkodás fenntarthatóbbá tétele egyre fontosabb cél a piaci szereplők számára, tekintve, hogy egyfelől a jövedelmek védelme érdekében kordában kell tartani a költségeket, másfelől reagálni kell a természeti erőforrások (talaj, víz, levegő és biológiai sokféleség) kimerülésének és leromlásának veszélyére; mivel a mezőgazdaság a világ édesvíz-felhasználásának 70%-áért felelős, és mivel a rendelkezésre álló víz már most is a mezőgazdasági termelés egyik fő korlátja az EU egyes régióiban és világszerte; mivel az ivóvíz felhasználása a mezőgazdaságban jelentősen csökkenthető modern öntözési technikák hatékony alkalmazása és a helyi éghajlathoz alkalmazkodó növények termesztése révén;
- G. mivel a nitrogéntartalmú műtrágyák magas terméshozamot biztosítanak, az előállításuk azonban a mezőgazdasági termelési rendszerek által felhasznált, fosszilis tüzelőanyagokból előállított energia mintegy 50%-át igényli;
- H. mivel a globális energiakereslet 2030-ig az előrejelzések szerint 40%-kal nő, és mivel most kell komolyan mérlegelni, hogy ezt az igényt az energiahatékonyság növelésével és egy biztonságos, megújuló energiákat is tartalmazó energiaszerkezet felépítésével elégítsük ki; mivel kutatások szerint a rövidebb agrár-élelmiszeripari láncok kisebb energiafelhasználáshoz vezethetnek, ami költségbeli és környezeti előnyökkel járhat;
- I. mivel évente a globális terméshozam akár 40%-a is elveszik a növénykárosítók és -betegségek miatt, és mivel ez az arány a következő években várhatóan növekedni fog; mivel lépéseket kell tenni e számadat további növekedésének megelőzésére, többek között a termelés szisztematikus megközelítése és a meglévő termelési modellek kiigazítása révén, és mivel az éghajlatváltozás is hozzájárul e veszteséghez, és ökológiailag új növénykárosítók és -betegségek megjelenéséhez vezet;

¹ FAO, magas szintű szakértői fórum (Róma, 2009. október 12–13.) Global agriculture towards 2050 (A globális mezőgazdaság 2050 felé közeledve); Tilman, D. Blazer, C. Hill, J. & Befort, L.B. Global food demand and the sustainable intensification of agriculture, PNAS, 2011 (<http://www.pnas.org/content/108/50/20260>).

- J. mivel a globális felmelegedés aszályokhoz, illetve árvizekhez vezető szélsőséges időjárási jelenségeket idéz elő, amelyek jelentős károkat okoznak a lakosság számára és nagy kockázatokat hordoznak magukban az élelmezésbiztonság tekintetében; és mivel a biológiailag és szerkezetileg sokszínű agro-ökorendszerek éghajlatváltozással szembeni ellenálló képessége hozzájárulhat e kockázat csökkentéséhez;
- K. mivel Európa gazdaságai, ahol a terméshozam az elmúlt években stagnált, nem aknázzák ki következetesen az EU-ban használt gabonafajták genetikai potenciálját;
- L. mivel a növénygenetikai erőforrások sokfélesége és minősége jelentős szerepet játszik a mezőgazdaság ellenálló képességében és termelékenységében, és ezáltal meghatározó tényező a hosszú távú gazdálkodás és az élelmezésbiztonság szempontjából;
- M. mivel a hozamhiány megszüntetése sajátos probléma elé állítja a fenntartható mezőgazdaság kutatási programját;
- N. mivel a legfontosabb mezőgazdasági gazdálkodási gyakorlatok precizitásának és hatékonyságának javítása érdekében a precíziós gazdálkodás az automatizálás mellett más technológiákat is segítségül hív, rendszeralapú megközelítéseket használva az adatok gyűjtése és elemzése, valamint az időjárás, a talaj, a víz és a növények közötti kölcsönhatások optimalizálása érdekében, és mivel a precíziós gazdálkodás végső célja a peszticid-, műtrágya- és vízhasználat csökkentése a talajtermelékenység javítása és a terméshozamok optimalizálása mellett;
- O. mivel a talajtan szerint az egészséges, élő talaj táplálja és a kórokozók és károsítók ellen védelmet nyújtó jótékony fajok révén védi a növényeket, valamint tápanyagokkal és vízzel látja el a növényt a növény gyökérváladékának cukortartalmáért cserébe; mivel a mezőgazdasági gyakorlatok negatívan befolyásolhatják a talaj biológiai, kémiai és fizikai minőségét, ami többek között talajerózióhoz, a talajszerkezet romlásához és a termékenység csökkenéséhez vezethet;
- P. mivel az innovatív technológiák előnyei nem korlátozódhatnak egyetlen típusú mezőgazdasági gyakorlatra és vonatkozniuk kell minden gazdálkodási típusra, akár hagyományos, akár biogazdálkodásról, akár állattenyésztésről vagy növénytermesztésről, kisüzemről vagy nagyüzemről van szó;
- Q. mivel az Európai Unióban a növényvédő szerek hatóanyagainak számát 1993 és 2009 között 70%-kal csökkentették, miközben a fertőzések gyakorisága nőtt; mivel a jóváhagyások folyamata, beleértve a hatóanyagok és a növényvédő szerekkel szemben alternatívát jelentő új anyagok meghatározásának kritériumait is, egyre nagyobb próbatétel elé állítja az EU mezőgazdaságát és polgárait; mivel sürgősen orvosolni kell azt a problémát, hogy a „kisebb jelentőségű felhasználásokra” nem állnak rendelkezésre hatóanyagok;
- R. mivel a különleges növények esetében alkalmazott nem kielégítő növényvédelmi megoldások veszélyeztetik a minőséget, a sokféleséget és a fenntartható élelmiszernövény-termesztést az EU-ban, ami közvetlen gazdasági kárt is okozhat, mely a becslések szerint meghaladja az 1 milliárd eurót, beleértve a termés kiesést és a gazdálkodók többletkiadásait;

- S. mivel a rövid távú szakpolitikai ciklusok és kutatásfinanszírozási prioritások hátrányosak lehetnek a mezőgazdaságban jelen levő készségek, infrastruktúra és innováció számára, és mivel kiemelt figyelmet kell fordítani a kutatási eredmények gazdálkodókhoz történő hatékony továbbítására és a mezőgazdaság fenntarthatóságának javítására, a termelési költségek csökkentésére, valamint a versenyképesség fokozására összpontosító kutatási programokra;

Precíziós gazdálkodás

1. megjegyzi, hogy a mezőgazdaság mindig is támaszkodott új mezőgazdasági üzleti modellekre és gyakorlatokra, többek között a termés hozam-növelést és az új és változó környezethez való alkalmazkodást célzó új technológiákra és termelési módszerekre; hangsúlyozza, hogy az ökoszisztéma-szolgáltatások, például a tápanyag-körforgalom, kulcsfontosságúak a mezőgazdaság számára, és egyes funkciók – pl. a szénmegkötés – túlmutatnak az élelmiszer-termelésen;
2. meggyőződése, hogy az innováció hozzájárulhat a fenntartható mezőgazdaság megvalósításához az EU-ban, és kiemelten fontosnak tartja a precíziós gazdálkodási technológiákat a fejlődés fenntartása szempontjából, azonban elismeri az e technológiák széles körű bevezetése előtt álló korlátokat, ideértve ezek megbízhatóságát, kezelhetőségét és korlátozott ismertségét, valamint a kisebb és rendszertelen mezőgazdasági területekre való átültethetőségét érintő nyitott kérdéseket;
3. úgy véli, hogy a precíziós gazdálkodást alátámasztó elvek jelentős előnyökkel járhatnak a környezet számára, növelhetik a gazdálkodók jövedelmét, ésszerűsíthetik a mezőgazdasági gépek alkalmazását, és jelentősen növelhetik az erőforrás-hatékonyságot, többek között az öntözési célú vízhasználat hatékonyságát; ezért arra bátorítja a Bizottságot, hogy mozdítson elő olyan politikákat, amelyek ösztönzik a precíziós gazdálkodási technológiák elterjedését minden gazdaságtípus esetében, függetlenül azok méretétől, illetve termelési profiljától (növénytermesztés és/vagy állattenyésztés);
4. hangsúlyozza, hogy a precíziós gazdálkodás terén különösen nagy szükség van az innovációs folyamatra, hogy megoldják a bizonyos precíziós gazdálkodási technológiák fejlesztése és használata során felmerülő magas költségek problémáját, és hogy a gazdaságok szintjén jelentkező egyértelmű előnyök biztosítása és a gazdaságok életképességének fokozása érdekében a gazdálkodókat és a teljes ellátási láncot tevőlegesen bevonják e technológiák fejlesztésébe;
5. meggyőződése, hogy a gazdasági fejlődés és a fenntartható termelés nem zárja ki kölcsönösen egymást, és innováció révén elérhetők; hangsúlyozza, hogy szabályozási koherencia és egyértelműség biztosításával, valamint a vállalkozói szellemnek teret engedve támogatni kell a technológiai innovációt és irányítást, és sürgeti a Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy az innovációt kifejezetten figyelembe veszik a vonatkozó jogszabályok jövőbeli felülvizsgálatai és reformjai során; hangsúlyozza, hogy az európai mezőgazdaság képes magas minőségű és magas hozzáadott értékű termékeket hasznosítani, ismereteken alapuló megoldásokkal előállítani annak érdekében, hogy a világ egyre növekvő és egyre nagyobb igényű népességét élelmezni lehessen;
6. felhívja az ágazatot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a kutatásra szánt források

mezőgazdaság és kertészet javára történő hatékony felhasználása érdekében alakítsanak ki partnerségi viszonyt a robottechnika és más precíziós gazdálkodási technológiák teljesítményének és alkalmazhatóságának javítására;

7. felszólítja az ágazatot arra is, hogy tárja fel a precíziós gazdálkodás azon képességeinek fejlesztését szolgáló innovációs lehetőségeket, melyek mindenki számára elérhetők, így erősítve meg a fogyatékkal élők lehetőségeit, mozdítva elő a nemek közötti egyenlőséget és szélesítve ki a készségbázist és a foglalkoztatási lehetőségeket a vidéki közösségekben;
8. üdvözli, hogy a precíziós gazdálkodáshoz kapcsolódó robotikát felvették a Horizont 2020 újonnan közzétett 2016–2017. évi munkaprogramjába, ugyanakkor sajnálja, hogy az erre irányuló pályázati felhívások nem követelik meg a többszereplős megközelítést, így előfordulhat, hogy a mezőgazdasági termelőket kizárják az innovatív fejlesztésekből; hangsúlyozza, hogy a precíziós gazdálkodás legalább 15%-kal csökkentheti az erőforrás-felhasználást; a precíziós mezőgazdaság bevezetésére ösztönöz, amely új, a mezőgazdasági üzem egészére kiterjedő irányítási megközelítéseket biztosít, ilyenek például a GPS/GNSS-technológia által vezérelt gépek és a távirányítású légi jármű-rendszerek (RPAS);

Nagy adathalmazok és informatika

9. rámutat arra, hogy a mezőgazdasági ágazat, mint a gazdaság összes többi ágazata, változáson megy keresztül; hangsúlyozza, hogy a korszerű mezőgazdaságot csak a tudományos és technológiai fejlődés elfogadása tette lehetővé, és hogy a digitális fejlesztések szintén a mezőgazdasági ágazat továbbfejlesztésének lehetőségét kínálják;
10. hangsúlyozza, hogy a nagy integrált adatkészletek összegyűjtése és elemzése lehetőséget ad az innováció ösztönzésére a mezőgazdaságban, és különösen hasznos a hatékony és fenntartható élelmiszerláncok fejlesztésében, ami a mezőgazdasági termelőknek, a gazdaságnak, a fogyasztóknak és a környezetnek is a hasznára válik; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy számolják fel az összetett és fragmentált információs és kommunikációs technológiai rendszerek integrálása, a beruházások ösztönzése és a képzési költségek finanszírozása előtt álló akadályokat, és tegyék elérhetőbbé a mezőgazdaság számára a megfelelő lehetőségeket;
11. üdvözli az Európai Űrügynökség (ESA) által a precíziós gazdálkodás fejlesztésében elért előrehaladást; úgy véli, hogy az ESA 2B Sentinel műholdja, amelyet 2016 vége felé állítanak Föld körüli pályára, egyértelműbb képet adhat arról, hogy mekkora földterületet foglalnak el a haszonnövények és az erdők, aminek eredményeképpen a mezőgazdasági politikák hatékonyabban hajthatók végre, ésszerűsíthető az erőforrások felhasználása, és optimalizálhatók a betakarítási időszakok; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a műholdalapú rendszerek használatát;

Talaj-, víz- és tápanyag-gazdálkodás

12. elismeri, hogy a talajromlás a mezőgazdasági termelés egyik fő korlátja, ezért fokozottabb ambícióra és erőfeszítésre szólít fel a talaj- és vízgazdálkodási gyakorlatok javítása érdekében, különösen az éghajlatváltozás fényében; üdvözli az ellenőrzött forgalom alapú technológiák fejlesztését, melyek csökkentik a túlzott földmunkákból

eredő talajkárosodást, továbbá üdvözli a nagy felbontású távérzékelős technológiák biogazdálkodásba történő integrálására irányuló közelmúltbeli erőfeszítéseket; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy számszerűsítse ezen új technológiák környezetvédelmi és termelési hasznát, továbbá biztosítsa az ismeretterjesztést és a tudás- és technológiaátadást;

13. felszólít a mezőgazdasági termelőknek a talaj tápanyagának feltérképezését szolgáló technológiák megtervezésébe, tesztelésébe és terjesztésébe történő bevonására, ezek hatékonyságának javítása érdekében;
14. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tápanyagok felhasználásának hatékonysága az EU-ban rendkívül alacsony, és hangsúlyozza, hogy fel kell lépni a nitrogén (N), a foszfor (P) és a kálium (K) felhasználása hatékonyságának javítása érdekében, hogy csökkentsék a környezetre gyakorolt hatásukat, és javítsák az élelmiszer- és energiatermelést; célzott kutatásra (és annak alkalmazására) szólít fel a tápanyag-hatékonyság nyomon követésének javításával és a változtatható beállítású technológiák további optimalizálásával kapcsolatban;
15. egyetért azzal, hogy az új technológiák és innovatív mezőgazdasági gyakorlatok jelentősen előmozdíthatják a növényvédő szerek, a műtrágyák és a víz visszafogottabb felhasználását, valamint segíthetik a talajerózió elleni küzdelmet;

Genetikai sokféleség

16. véleménye szerint a genetikai sokféleség elmúlt évszázadban bekövetkezett csökkenése veszélyezteti az élelmiszer- és élelmezésbiztonságot, és aláássa a fenntartható mezőgazdaságra, a biodiverzitás védelmére és az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésével kapcsolatos stratégiákra vonatkozó uniós politikákat; úgy véli, hogy a monokultúra és a vetésforgó hiánya játszott a legjelentősebb szerepet e genetikai veszteség bekövetkeztében; minden növényfajtát és állatfajt, köztük a honos fajtákat és azok vadon élő és félvad rokonait, valamint régi és úttörő változatait is, alapvető fontosságúnak tart a genetikai sokféleség megőrzésében, a tenyésztési programokban és az elégséges mennyiségű tápláló és egészséges élelmiszerek előállításában;
17. úgy véli, hogy az uniós szabályozásnak lehetővé kellene tennie a mezőgazdasági termelők és tenyésztők számára az ilyen genetikai erőforrások lehető legjobb felhasználását a biológiai sokféleség és az innováció új változatok kifejlesztése során történő biztosítása céljából; hangsúlyozza, hogy az uniós jogszabályoknak mindig arra kell törekedniük, hogy ne ássák alá az ilyen innovatív eljárásokat azzal, hogy szükségtelen adminisztratív terhet rónak a tenyésztőkre és a mezőgazdasági termelőkre;
18. hangsúlyozza, hogy fokozottabb párbeszédre van szükség a génbankok, a magán és az állami növénykutatók, a tenyésztők és nemesítők, a végfelhasználók és a genetikai erőforrások megőrzésében érintett valamennyi egyéb szereplő között Európa-szerte az ellenálló képesség kialakítása és a fenntartható mezőgazdasági termelés támasztotta kihívásoknak való megfelelés érdekében;
19. kiemeli a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság (AGRI) és a Kutatási és Innovációs Főigazgatóság (RTD) által a genetikai források megőrzésére irányuló tevékenységeknek, például az európai honos magvak megőrzési hálózatának (European

Native Seed Conservation Network – ENSCONET) nyújtott korábbi támogatását, azonban kéri, hogy a következő programok folytassák a növények és állatok genetikai megőrzésére irányuló tevékenységek – különösen a genetikai erőforrások terepen való felhasználásának helyben alkalmazott intézkedések révén történő – támogatását;

20. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a genetikai erőforrások megőrzésének lehetősége a növény- és állatfajok szélesebb körére kiterjedjen, továbbá hogy az e területen folyó kutatás finanszírozása tényleges technológiai fejlődést eredményezzen a mezőgazdaság és a kertészet számára;
21. felhívja a Bizottságot, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig tartó uniós stratégia 10. intézkedésében előírtaknak megfelelően terjesszen elő javaslatokat a mezőgazdasági genetikai sokféleségének megőrzésére irányuló európai stratégiára;
22. elismeri, hogy az erőforrás-hatékonyságot növelő, a károsítókkal és a betegségekkel szembeni rezisztenciát fokozó tulajdonságok és a jobb minőséget és ellenálló képességet nyújtó egyéb tulajdonságok azonosítása és jellemzése érdekében felelősen kell felhasználni az összegyűjtött csíraplazmákat; úgy véli, hogy ez azt követeli meg, hogy nagyobb hangsúlyt helyezzenek fenotipizálásra, ami sok növény esetében különösen szűk keresztmetszetet jelent;
23. megjegyzi, hogy a mezőgazdaság genetikai sokfélesége fenntartásának leghatékonyabb módja az in vivo felhasználás; megjegyzi, hogy a hivatalos uniós magkatalógusokra alkalmazott három DUS-kritérium (megkülönböztethetőség, egyneműség és állandóság) közül az egyneműség és az állandóság a genetikailag sokszínű növényeknek nem természetes jellemzői; megjegyzi, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás a magas genetikai variáció függvénye; megjegyzi, hogy a vetőmagpiacok egyre inkább koncentrálnak, a fajtankénti variáció pedig egyre csökken; bátorítja a mezőgazdasági üzemekben megtermelt vetőmagok rendszere és cseréje által játszott szerepet a gazdálkodók helyzetbe hozása érdekében, és a vidéki közösségek nagy múltra visszatekintő innovációs hagyományaként ismeri el a részvételen alapuló nemesítést;
24. elismeri, hogy a hosszú távú élelmezésbiztonság és a modern növény-nemesítési és állattenyésztési programok genetikai alapjának kiszélesítése érdekében a genetikai erőforrásokat fenn kell tartani és használni kell; elismeri, hogy a biogazdaságokban hiány van azokból a kártevőknek és betegségeknek ellenálló fajtákból, amelyeket növényvédő szerek használata nélkül lehet művelni; támogatja a hozzáférés és az előnyök megosztásának koncepcióját, azonban sürgeti a Nagojai Jegyzőkönyvnek az 511/2014/EU rendelet és a 2015/1866/EU végrehajtási rendelet értelmében történő pragmatikus és támogató végrehajtását, hogy a termelőket és tenyésztőket ne riassa vissza a vadon termő fajtákból származó anyagok használatának bonyolultsága és költsége, amikor olyan új agronómiai tulajdonságokat kívánnak kialakítani, mint a károsítókkal és betegségekkel szembeni rezisztencia, a tápérték és a környezeti ellenálló képesség; megjegyzi, hogy ezt úgy kell megtenni, hogy ne zsákmányolják ki és hozzák hátrányos helyzetbe azokat a vidéki közösségeket, melyek hosszú évek során állatfajokat és növényfajokat nemesítettek;
25. kitarthat emellett, hogy fenn kell tartani, és fejleszteni kell a helyi fajták teljesítményét, tekintettel arra, hogy képesek alkalmazkodni saját környezetük jellemzőihez, továbbá kiemeli, hogy az európai mezőgazdaság genetikai sokszínűségének biztosítása

érdekében tiszteletben kell tartani a gazdálkodók autonóm jogát a növénynemesítésre, valamint a különböző fajok és fajták magvainak tárolására és cseréjére;

26. elismeri továbbá, hogy támogatni kell a gazdálkodók által továbbra is haszonnal alkalmazott megfelelő vetésforgókat; kiemeli továbbá, hogy a genetikai erőforrások mellett fenn kell tartani a megfelelő növényvédő eszközök széles körét számos haszonnövény vonatkozásában; hangsúlyozza, hogy az ilyen eszközök hiánya nagy mértékben leszűkítené a haszonnal termesztendő haszonnövények körét;

Precíziós növénynemesítés és állattenyésztés

27. támogatja, hogy biztonságos és már bizonyított technológiák alkalmazásán keresztül folyamatosan fejleszteni kell az innovatív növénynemesítést és állattenyésztést nemcsak a növények károsítókkal és betegségekkel szemben rezisztens agronómiai tulajdonságok körének szélesítése érdekében, hanem a piacon a jó tápértékkel és az egészségre nézve előnyös jellemzőkkel rendelkező élelmiszer-nyersanyagok választékának bővítése érdekében is;
28. elismeri a markeralapú szelekció és az intelligens növénynemesítés és állattenyésztés fontosságát, amelyek immár megfelelően integrálva vannak sok növénynemesítési és állattenyésztési programba, ugyanakkor elismeri a precíziós növénynemesítés által a növények javítása céljából kínált lehetőségeket, mint amilyen cink-ujj nukleázok (ZFN) és a CRISPR (clustered regularly interspaced short palindromic repeats, csoportos, szabályosan megszakított rövid palindróm ismétlések) használata a genomszerkesztésben, az oligonukleotidok által irányított mutagenezis (ODM), a CMS (citoplazmás hímsterilitás) hibridek használata a protoplaszt fúzióban, valamint a szövetkultúrákon alapuló módszerek;
29. fontosnak tartja továbbá a folyamatos támogatás biztosítását azon jövőbeli technológiai eszközök fejlesztése és használata számára, amelyek lehetővé tehetik, hogy a növénynemesítés és az állattenyésztés segítségével sikeresen kezeljük az előttünk álló társadalmi kihívásokat;
30. hangsúlyozza annak kiemelt fontosságát, hogy megalapozott tudományos indok nélkül nem szabad akadályozni a magas szintű precíziós növénynemesítési és állattenyésztési technikák alkalmazását és az azokkal való kísérletezést, és hogy a szabályozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy lépést tartson a fejlődéssel anélkül, hogy teherre válna;
31. elismeri a tulajdonságok állatokban való célzott kialakítását és kiválogatását célzó új technológiák kínálatát lehetőségeket, ideértve az olyan előnyös jóléti és egészségügyi hatású tulajdonságokat, mint a szarv nélküli szarvasmarha vagy a fertőző szivacsos agyvelőbántalom elleni rezisztencia; hangsúlyozza, hogy tanulmányozni és megfelelően szabályozni kell ezeket a technológiákat, mielőtt alkalmaznák őket, tekintettel arra, hogy azok hatással lehetnek az emberi egészségre, az állatok egészségére és jólétére, valamint a környezetre és a biológiai sokféleségre;
32. időszerűnek tartja, hogy a Bizottság közzétegye az új technológiákkal foglalkozó munkacsoport végleges jelentését, és annak tudományos megállapításai alapján tisztázza többek közt a jelenleg ellenőrzés alatt álló növénynemesítési és állattenyésztési

technológiák jogállását, továbbá hogy a döntéshozatalt megelőzően végezzen mélyreható jogi elemzést;

33. nyílt és átlátható párbeszédet ösztönöz az érdekelt felek és a nyilvánosság között a növénynemesítési és állattenyésztési programokra irányuló precíziós és innovatív megoldások felelős fejlesztése érdekében, tekintettel annak kockázataira és előnyeire; megjegyzi, hogy ez tájékoztatási erőfeszítéseket igényel, mivel mind a mezőgazdasági termelőknek, mind a széles nyilvánosságnak fel kell hívni a figyelmét az új technikákra, és meg kell tanítani azok működését; felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa a fogyasztók és a termelők megfelelő tájékozottságát az új és kialakulóban lévő tenyésztési és nemesítési technikákat illetően, hogy azokról nyílt nyilvános konzultációt lehessen lefolytatni egy tájékozott közvéleménnyel;
34. ezért aggodalmának ad hangot az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) kibővített fellebbezési tanácsának a G2/12 és a G2/13 sz. ügyekben 2015. március 25-én hozott határozatával kapcsolatban;

Növényvédő szerek

35. hangsúlyozza, hogy sürgősen felül kell vizsgálni a növényvédő szerek szabályozási keretének végrehajtását, és koherens, hatékony, kiszámítható, kockázatelemzésen alapuló és tudományos megalapozott értékelési és jóváhagyási rendszert kell kidolgozni; fontosnak tartja, hogy a lehető legnagyobb mértékben csökkentsük a gazdálkodók peszticidektől való függőségét, megjegyezve, hogy az élelmiszerek és a takarmányok előállítására egy versenyre épülő, nemzetközi környezetben zajlik; fontosnak tartja költséghatékony, biztonságosan használható és környezetbarát növényvédő szerek kifejlesztését;
36. üdvözlöi a Bizottság 2016. évi munkaprogramjának célravezető és hatásos szabályozás programra (REFIT) irányuló kezdeményezéseit, amelyek arra kötelezik az EU-t, hogy végezze el az 1107/2009/EK rendelet és a 396/2005/EK rendelet értékelését; hangsúlyozza, hogy a REFIT-folyamat nem vezethet az élelmiszer-biztonsági és környezetvédelmi előírások lazításához;
37. felhívja a Bizottságot, hogy a Parlamenthez és a Tanácshoz intézett jelentésében adjon választási lehetőségeket a jelenlegi jogszabályok módosítására és javítására, különös tekintettel az engedélyek kölcsönös elismerésének és a növényvédő szerek zónák szerinti értékelési folyamatának működésére;
38. hangsúlyozza, hogy a zónák szerinti engedélyezés rendszere nem működik a korszerűtlen nemzeti engedélyezési módszertanok folytatólagos alkalmazása miatt, és felszólítja a Bizottságot a jóváhagyási rendszer harmonizálására, hogy biztosított legyen a termékeknek a tagállamok területén az 1107/2009/EK rendelet által meghatározott övezetekben történő kölcsönös elismerése;
39. üdvözlöi az integrált növényvédelem – Európai Kutatási Térség hálózatát és a kisebb jelentőségű felhasználások új koordinációs platformját, bár úgy véli, hogy a platformot jobban ki lehetne használni a kutatás és az innováció lefedésére a kisebb jelentőségű és különleges növényi kultúrák növényvédelmi megoldásai területén mutatkozó hiány kezelése céljából;

40. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy átláthatóan értékeljék a hatóanyagok hatásait az uniós jogszabályokkal összhangban álló, fenntartható mezőgazdaság biztosítása érdekében, valamint hogy átfogóan értékeljék a termékek használatához kapcsolódó kockázatokat és veszélyeket, és emlékeztet arra, hogy az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni olyan esetekben, amikor a bizonytalanság túl magas fokú a közegészség, illetve a jó mezőgazdasági és környezetvédelmi feltételek biztosításához;
41. felhívja az Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóságot (SANTE), hogy állapítson meg egyértelmű kritériumokat az alacsony kockázatú peszticidek fejlesztésére és használatára szolgáló alacsony kockázatú hatóanyagokra, és figyelemmel a tudományos ismeretek fejlődésére és biztosítva az egészségügyi és környezetvédelmi célkitűzések teljesítését, továbbá hogy biztosítsa a biztonsági adatok jelenlétét a potenciálisan alacsony kockázatú anyagok tekintetében alkalmazott kritériumoknál;
42. úgy véli, hogy a jelentéstevő tagállamnak és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságnak (EFSA) ideiglenesen jóvá kell hagynia az alacsony kockázatú anyagok, többek között a növényvédő szerek olyan nem vegyi alternatíváit, mint amilyen a biológiai növényvédelmi módszerek használata, és elsőbbséget kell biztosítaniuk ezek értékelésének, hogy elősegítsék a 2009/128/EK irányelv céljainak elérését az integrált növényvédelmet és a peszticidek fenntartható használatát illetően, különös tekintettel a kisebb jelentőségű és különleges növényi kultúrák esetén használt termékekre;
43. hangsúlyozza, hogy a gazdálkodóknak szélesebb eszköztárra van szükségük haszonnövényeik megóvása érdekében, és hogy el tudják dönteni, hogy melyik intézkedés fogja leghatékonyabban védeni a növényeiket; ösztönzi a hagyományos peszticideket helyettesítő különböző alternatívák – többek között a biopeszticidek – szélesebb körű használatát az integrált növényvédelem részeként, és további erőfeszítéseket szorgalmaz a költséghatékonyabb alternatívák kidolgozása érdekében a helyszíni vizsgálatok támogatása, valamint a nem vegyi alternatívákra és alacsony kockázatú intézkedésekre, továbbá a környezetkímélőbb növényvédő szerekre irányuló demonstrációs tevékenységek támogatása révén;
44. megállapítja, hogy a biológiai növényvédelem az élő szervezetek vagy természetes anyagok felhasználásán alapuló növényvédő módszer, amely csökkentheti a hagyományos peszticidek használatát és hozzájárulhat a növények jobb ellenálló képességéhez;
45. felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy cselekvési tervet, és hozzon létre egy szakértői csoportot a fenntarthatóbb növényvédelem kidolgozása érdekében; hangsúlyozza, hogy az olyan növényvédelmi rendszer kínálja a legtöbb lehetőséget, amely javítja a növénynemesítési törekvések, a természetes védelmi rendszerek és a peszticidek alkalmazása közötti kölcsönhatást;
46. megjegyzi, hogy a gyorsabb jóváhagyási eljárás növelné az alacsony kockázatú növényvédő szerek elérhetőségét a piacon, csökkentené a hatóanyagokkal szembeni rezisztencia kialakulásának kockázatát és az általánosan használt növényvédő szerek nem célzott fajokra gyakorolt hatását;
47. úgy véli, hogy a gyorsabb jóváhagyási eljárás ösztönözné az új, alacsony kockázatú

hatóanyagokra – többek között új, innovatív, alacsony kockázatú anyagokra – irányuló iparági kutatást, biztosítva ezzel, hogy a mezőgazdasági termelőknek elegendő számú növényvédő eszköz álljon a rendelkezésére, és lehetővé téve, hogy gyorsabban térjenek át a fenntartható növényvédő szerek használatára és növeljék az integrált növényvédelem hatékonyságát;

48. sajnálja, hogy az integrált növényvédelem és a 2009/128/EK irányelv tagállamok általi végrehajtása és a végrehajtás Bizottság általi értékelése csak lassan halad előre;

Készségek fejlesztése és tudástranszfer

49. elismeri, hogy a mezőgazdasággal kapcsolatos technológiák fejlesztése sokféle szakkészséget és interdiszciplináris szemléletet igénylő készséget és ismeretet követel meg; ezek közé tartoznak – de nem kizárólagosan – az általános növény-, állat- és környezettudományok, a fiziológia és a műszaki tudományok;
50. sajnálja, hogy e szakmák közül sokban egyre nagyobb a készséghiány, és felhívja a tagállamokat, hogy a következő vidékfejlesztési programjaik, köztük az európai innovációs partnerségek (EIP-k) kialakítása során az ágazattal, a kutatóintézetekkel és más érintett érdekelt felekkel partnerségben dolgozzanak az olyan lehetőségek felkutatásán, amelyek támogatják a készségfejlesztést és a tudástranszfert ezeken a területeken, többek között a fiatal gazdáknak és a mezőgazdasági tevékenységet újonnan megkezdőknek kínált képzések és gyakornoki lehetőségek révén;
51. felhívja az agrártechnológiai szektort, hogy javítsa a gazdaságokban folyó demonstrációs tevékenységek koordinálását és integrálását, valamint a demonstráció alkalmazását, és kövesse nyomon a gazdaságokat a bevált gyakorlatok regionális, nemzeti és európai szintű, a már hozzáférhető vagy új programok, kezdeményezések és erőforrások felhasználásával történő megosztása érdekében;
52. elismeri, hogy a precíziós gazdálkodás és a digitális technológia beépítése növelheti a mezőgazdasági tevékenység vonzerejét a fiatalok körében, és új lehetőségeket teremthet a vidéki térségekben a növekedés és a foglalkoztatás terén; úgy véli, hogy az ezekben a technológiai fejlesztésekbe való beruházás elősegítheti a generációváltást a mezőgazdaságban;

Kutatási és finanszírozási prioritások

53. elismeri a fenntartható mezőgazdasághoz és kertészethez kapcsolódó hosszú távú kihívásokat, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a finanszírozás folytonosságának fenntartása mellett és elsőbbséget biztosítva az ágazati megközelítésnek dolgozzanak ki hosszú távú beruházási tervet az alap- és alkalmazott kutatás számára, továbbá kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a fenntartható mezőgazdaságban tevékenykedő szakemberek és munkavállalók továbbképzését, és biztosítsák a szakértői konzultáció elérhetőségét;
54. úgy véli továbbá, hogy a tervnek költséghatékony megoldásokat kell tartalmaznia és alkalmazhatónak kell lennie a kisüzemi termelőkre, a vidéki területekre, a legkülső régiókra és a hegyvidéki régiókra is; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági termelők a környezeti érdekek legfőbb érvényesítői Európában, így biztosítani kell számukra az

- innovációhoz és kutatási eredményekhez való folyamatos hozzáférést, lehetővé téve, hogy fenntartható módon és költséghatékonyabban állítsanak elő élelmiszereket, takarmányokat és egyéb termékeket, megóvva a környezetet a jövő generációk számára, növelve a biológiai sokféleséget és erősítve az ökoszisztéma-szolgáltatásokat;
55. üdvözi az alkalmazott kutatás terén az elmúlt években elért haladást, azonban nagyobb erőfeszítéseket kér a tudástranszfer végfelhasználók számára történő biztosításához és ahhoz, hogy ebben a mezőgazdasági termelők, illetve a mezőgazdasági technológiák és termékek más felhasználói, többek között a kistermelők is szerephez jussanak;
56. felszólít arra, hogy a KAP második pillérébe tartozó, versenyképes és fenntartható mezőgazdaságot célzó európai innovációs partnerséget erősítsék meg, hogy az európai döntéshozatali központoktól távolabbi partnerségek jöjjenek létre az innovatív szereplők, köztük valamennyi termelő és különösen a kistermelők között;
57. megjegyzi, hogy azokban a tagállamokban, ahol a köz- és magánszféra közötti partnerségeket okosan használták, a tevékenységek jobban eltolódtak az alkalmazott kutatás irányába, és nagyobb mértékben vonták be a végfelhasználókat;
58. elengedhetetlennek tartja, hogy a Bizottság és a tagállamok olyan projekteket dolgozzanak ki, amelyek a talajmegőrzést és -javítást, valamint a tápanyagcserét célozva kizárólag az erőforrás-hatékonyabb mezőgazdasági gyakorlatok és növényfajták fejlesztésére, többek között a helyspecifikus növényfajtákra összpontosítanak, különös tekintettel arra, hogy a víz és a foszfáthoz hasonló fontos műtrágya-komponensek egyre kisebb mennyiségben állnak rendelkezésre; kéri a Bizottságot, hogy helyezze előtérbe a körforgásos gazdaságba és az éghajlatbarát mezőgazdasági gyakorlatokba való beruházásokat, és rendeljen megfelelő pénzügyi ösztönzőket a kutatás és a gazdálkodók általi alkalmazás előmozdításához; kiemeli, hogy az akvapónia, a zárt körű tápanyagkörforgás, az agro-ökológia, többek között az agrárerdészeti rendszer, a talajvédő művelés és a fenntartható erdőgazdálkodás, a szapropél, a rövid takarmánylánc, a legelőkön történő legeltetés és a kis ráfordítású termelési rendszerek előnyeit kellően ki kell értékelni, terjeszteni és ösztönözni kell;
59. a forráshatékonyabb (a vízkészletet, az energiát, a tápanyagokat, a takarmányt stb. jobban kihasználó) és autonómabb mezőgazdaság kialakítása céljából elengedhetetlennek tartja azt is, hogy a Bizottság és a tagállamok dolgozzanak ki innovatív projekteket a nem élelmiszertermékek előállítására (bioalapú gazdaság, megújuló energiaforrások stb.) és innovatív szolgáltatásokat;
60. megjegyzi, hogy az Unió nagy részében csökkent a független vagy közfinanszírozású mezőgazdasági oktatási, képzési és innovációs központok száma, illetve a meglévők nem foglalkoznak megfelelően az interdiszciplináris megközelítésekkel olyan felemelkedő területeken, mint a mezőgazdasági tervezés; elismeri, hogy egyes tagállamokban a mezőgazdasági termelők képzettsége még korlátozott, ami megnehezíti az új technológiákhoz való hozzáférést, illetve azok alkalmazását, ezért felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki európai tervet az agrotechnikai vagy magasabb szintű mezőgazdasági képzésbe és oktatásba való beruházás előmozdítására;
61. üdvözi a közelmúltban elindított, az európai mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó innovációs partnerséget (EIP-AGRI), melynek célja, hogy

összekapcsolja a kutatást és a gyakorlati gazdálkodást, és felszólítja a Bizottságot, hogy vállaljon aktív szerepet a nemzeti szintű és a határokon átnyúló koordináció fokozásában, a „Horizont 2020” keretprogramhoz kapcsolódó, kifejezetten az innovációt célzó menetrend előmozdítása és a végfelhasználókat célzó megfelelő tudástranszfer garantálása érdekében;

62. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek többet azért, hogy mindenki számára világossá váljon, mekkora érték a mezőgazdasági termelés az EU számára, fejlesszék ki a mezőgazdasági innováció transzeurópai központjait, amelyek bemutatnák és hozzáférhetővé tennék az új innovatív technológiákat, a fenntartható mezőgazdaságot, az élelmezésbiztonságot és az élelmiszer-önrendelkezést;
63. hangsúlyozza, hogy e központok tevékenységeinek nemcsak a fenntartható mezőgazdaság, hanem a fenntartható vidékfejlesztés területén is lehetővé kell tennie a hozzáférést az új technológiákhoz, együttműködve a közösségekkel, a vidéken működő kkv-kkal, szövetkezetekkel és termelői szervezetekkel; kiemeli, hogy e központok tevékenységének átláthatónak és a nyilvánosság, valamint a mezőgazdasági termelők előtt nyitottnak kell lennie, ágazatok közötti megközelítést kell alkalmazniuk, előmozdítva a párbeszédet azon ágazatok között, melyekre az innováció különbözőképp hathat;
64. sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tudományos és technológiai innováció mellett továbbra is virágozhassanak a hagyományos technikák és gazdaságok, mivel óriási értéket képviselnek, a kultúra, a vidék, a történelem és a turizmus sokszínűségének biztosítékai, és Európa számos különböző régiójában megélhetést biztosítanak kisüzemi gazdálkodók egész sora számára;
65. felhívja a tagállamokat, hogy jobban használják ki az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank által a 2014–2020-as időszakban a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés terén folytatott együttműködés tekintetében aláírt egyetértési megállapodás értelmében létrehozott pénzügyi eszközöket;
66. hangsúlyozza az említett eszközökhöz kapcsolódó hozzáadott értéket, különösen a tőkeáttételi hatás és a hitelgaranciák tekintetében, amelyek célja a fenntartható mezőgazdasági és erdészeti kutatási menetrend végrehajtásának ösztönzése, beleértve a Horizont 2020 2. társadalmi kihívását is; utal különösen arra, hogy ezek az eszközök hasznos szerepet játszanak a precíziós gazdálkodási technológiát és módszereket bevezetni kívánó mezőgazdasági termelők beruházási szükségleteinek és kockázatainak csökkentésében;

Európa központi szerepének megőrzése a tudományos fejlesztés és innováció terén

67. megjegyzi, hogy a vidéki térségek – köztük a legkülső és a hegyvidéki régiók – vannak a legjobban kitéve a tényleges és potenciális éghajlatváltozásnak, ami csökkenti e térségek vonzerejét, és növeli e területeken az elnéptelenedés és a népesség elöregedésének kockázatát; elismeri, hogy a mezőgazdaság számára lehetővé kell tenni, hogy a mezőgazdasági földterületek fenntarthatóbb használatának biztosításához rendelkezésre álló technológiai megoldások felhasználásával alkalmazkodjon a változó körülményekhez;

68. megjegyzi, hogy a modern technológiák szélesebb körű alkalmazása segítheti a mezőgazdasági és szélesebb értelemben vett földhasználati ágazatokat abban, hogy méltányosan hozzájáruljanak az éghajlatváltozás hatásainak mérséklését célzó globális erőfeszítésekhez; ezzel összefüggésben rámutat, hogy ki kell szélesíteni a „produktív mezőgazdaság” meghatározását, valamint hogy teljes mértékben támogatni kell és el kell ismerni azokat a mezőgazdasági – többek között az agroökológiai gazdálkodásban használt – földterületeket, amelyek az éghajlatváltozás enyhítése és a szén-dioxid megkötése révén közszolgáltatást nyújtanak;
69. alapvetően szükségesnek tartja a mezőgazdasági földterületek megőrzését az olyan területeken, mint például az Unió hegyvidéki és peremterületei, és támogat minden arra irányuló intézkedést, hogy az e területeken működő, főként kisméretű mezőgazdasági üzemek is hozzáférhessenek az igényeikre szabott csúcstechnológiához;
70. elengedhetetlennek tartja, hogy az EU területén továbbra is történjenek fejlesztések a kialakulóban lévő technológiák területén, azokat ne fojtsa el fölösleges terhekkel a szabályozás, és lehetőséget kapjanak értékeik és hasznosságuk igazolására és kiaknázására, tekintettel arra, hogy a fogyasztók biztonságát és egészségét, valamint a környezet védelmét szem előtt tartó, ésszerű, független, szakértői értékelésen átesett tudományos eredményeken alapuló uniós szabályozás lehetővé teszi, hogy az uniós mezőgazdasági termékek versenyképesek és vonzóak legyenek a belső piacon és a világpiacon, és kéri ezen elv további érvényesítését;
71. különösen kiemeli, hogy az új technológiák és fenntartható termékek piaci bevezetése a jelenlegi uniós szabályozás feltételei miatt magas költségekkel, hosszú időtávval és kereskedelmi és jogi bizonytalansággal jár; megjegyzi, hogy ezek a jelenségek még nyilvánvalóbban jelentkeznek a legkülső régiókban, a távoli vidéki térségekben, a hátrányos helyzetű területeken és a hegyvidéki területeken;
72. sürgeti a Bizottságot, hogy használja fel és erősítse meg a legkülső régiók valamennyi jellemzőjét olyan technológiai és tudományos innovációs kísérleti projektek végrehajtása révén, amelyek célja, hogy csökkentsék e területeken a természeti adottságokból eredő hátrányokat, és mérsékeljék a gazdaságok kis méretéből adódó nehézségeket a legfrissebb tudományos és technológiai eredményekhez való hozzáférés és azok felhasználása terén;
73. felhívja a Bizottságot, hogy a minőségi jogalkotás elvével összhangban és a megfelelő idejű, hatékony és eredményes döntéshozatali folyamatok biztosítása érdekében javítsa a szabályozási keretet, mivel ez elősegítheti az Unióban a technológiai fejlődést;
74. felhívja a Bizottságot, hogy használja ki új tudományos tanácsadási mechanizmusát egy olyan szabályozási keret finomhangolásához, amely nagyobb hangsúlyt helyez a kockázatelemzésen alapuló és független tudományos bizonyítékokra az új technológiák, termékek és gyakorlatok kockázatainak, veszélyeinek és előnyeinek mérlegelésekor az elfogadásukról vagy elutasításukról szóló döntés meghozatalakor;
75. megjegyzi, hogy széles körű támogatást kell nyújtani az innovációs elv elfogadásához, amelynek értelmében az uniós jogalkotási javaslatokat az innovációra gyakorolt hatásuk szempontjából teljes körű értékelés alá kell vonni;

76. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen távolabbra ható intézkedéseket a nemzetközi szintű tudományos együttműködés területén, többek között az információcsere intenzitásának fokozása és a fejlesztési lehetőségek azonosítása céljából;
77. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A globális népesség növekedésével az egészséges élelmiszerek iránti kereslet kielégítése és az optimális táplálkozás napjainkra az egyik legnagyobb kihívássá vált a világon. Az élelmiszer-kereslet 2050-ig várhatóan 70%-kal fog nőni. A rendelkezésre álló földterületek zsugorodása, a környezeti veszteségek és a környezetkárosodás, a vízhiány, a növekvő energiaigény és az új károsítók és betegségek megjelenése természetes környezetünket jelentős nyomás alá helyezi. Emiatt a mezőgazdasági termelők számára az élelmiszerek fenntartható módon történő előállításuk egyre nagyobb próbatételt jelent.

A megoldás elengedhetetlen eleme a technológiai innováció. Különösen mezőgazdasági technológiák kínálnak lehetőséget arra, hogy a gazdálkodást termelékenyebbé és fenntarthatóbbá tegyék. A mezőgazdasági termelők elismerik és értékelik ezt. Lényegében sokuk a – genetikai, mechanikai és egyre inkább digitális – technológiákban látja az egyetlen reális módját annak, hogy meg tudja felelni a jelenlegi kihívásoknak.

A mezőgazdasági technológia, az innováció és a fenntarthatóság terén az EU-nak globális vezető szereplővé kell válnia. E jelentés annak biztosításáról szól, hogy Európa egy olyan dinamikus ágarszektormal rendelkezzen, amely minden gazdálkodási típusban – legyen az hagyományos, bio- vagy egyéb gazdálkodás – az innováció és a technológiák széles körét fejleszti ki. Biztosítanunk kell, hogy a technológiai innováció előnyei minden mezőgazdasági termelőnk rendelkezésére álljon. Ahhoz, hogy kezeljük az EU számos nagy mezőgazdasági termelője előtt álló kihívásokat, a kis vidéki közösségekben is működőképes megoldásokat is meg kell találnunk.

A termelékenység, a versenyképesség és a környezeti teljesítmény javítása nem csak a közgazdasági megfontolásokról szól. A világon mintegy 805 millió ember szenved krónikus alultápláltságtól, és szinte mindegyikük fejlődő országokban él, Európának ezért morális kötelessége, hogy optimalizálja a mezőgazdasági kibocsátást és növelje a termelést, lehetőleg a leginkább fenntartható módon.

Miközben az élelmezés- és környezeti biztonsággal kapcsolatos globális aggodalmak az elmúlt években új irányt szabtak az állami szektor K+F tevékenységének, az európai mezőgazdaság számos nemzetközi versenytársához képest továbbra is le van maradva. Ezt a trendet csak a kutatási alapra irányuló tartós és prioritások szerint szervezett befektetések fogják megváltoztatni.

A kiindulópontot az alkalmazott és transzlációs kutatásra irányuló célzott befektetéseknek kell jelenteniük. A kutatások körében a kereskedelmi célú hasznosítás mértéke nem elégséges, ezért a mezőgazdasági termelők nem tudják kihasználni az új technológiában és az innovációban rejlő lehetőségeket. Ehhez hasonlóan, a mezőgazdasági technológiák fejlesztésekor e technológiák közül nem mindegyik elégíti ki a mezőgazdasági termelők szükségleteit, vagy azért, mert még optimalizálni kell, vagy azért, mert tökeintenzív technológiaként a kisgazdálkodók számára nem érhető el.

Noha a mezőgazdasági termelők és a tudósok innovációs folyamatban játszott szerepe eltérő, az eredmények javulása csak akkor várható, ha a két fél szorosabban fűzi az együttműködést. A mezőgazdasági termelők a termelési és gazdálkodási technológiák végfelhasználói, az

ellátási lánc e technológiákat kifejlesztő szereplőinek pedig e mezőgazdasági termelők gyakorlati tapasztalataiból kell meríteniük. Ugyanígy fontos, hogy ha a mezőgazdasági termelők a gyakorlatban konkrét kihívással találkoznak, közvetlenül tudjanak a tudósokhoz fordulni, és a megoldás megtalálásához az alapkutatás eredményeire támaszkodhassanak.

Az EU-nak és a tagállamoknak, a tudományos közösségnek és az iparnak – benne a tenyésztőknek, az agrokémiai ágazatnak, a mezőgazdasági termelőknek és az élelmiszergyártóknak – együtt kell dolgozniuk a kutatási eredmények eredményesebb gyakorlati megvalósításán, a laboratóriumoktól és termelőktől a fogyasztókig. Ezzel Európa a mezőgazdasági innováció új szakaszába léphet.

A legutóbbi tagállami és uniós szinten megvalósuló beruházások és a finanszírozás új prioritásai biztató jeleket mutatnak. A Horizont 2020 keretprogram az EU eddigi legnagyobb uniós kutatási és innovációs programja, amely 7 év alatt mintegy 80 milliárd eurós forrást bocsát rendelkezésre.

A tagállamokban is új befektetésekre kerül sor. Az Egyesült Királyságban például a brit kormány egy új, „Agri-Tech” elnevezésű stratégiába fektet be azzal a céllal, hogy az Egyesült Királyság világszinten vezető szerepet töltsön be a mezőgazdasági technológia, az innováció és a fenntarthatóság terén. A jelenleg is zajló stratégia keretében a brit kormány 70 millió fontot fektetett be egy agrártechnológiai katalizátorprogramba, hogy elősegítse a mezőgazdasági kutatási eredmények kereskedelmi hasznosítását, a fenntartható mezőgazdaság fejlődésének támogatása érdekében pedig további 90 millió fontot fordított mezőgazdasági innovációs központok létrehozására.

E kezdeményezések megvalósításának feltétele, hogy a megfelelő készségek adottak legyenek, és sikerüljön a megfelelő tehetségeket és szaktudást az ágazatba vonzani. Az ágazat támogatásához szükséges kutatási képességek gyorsan változnak, és immár valóban fennáll a kockázata annak, hogy az agronómia és a növénypatológia területén a szakképzett munkaerő jelentős hiányával kell szembenézni, mivel ezeken a résterületeken sok tapasztalt szakember a nyugdíjkorhatár felé közeledik. Uniós-szerte egyre kevesebb mezőgazdasági oktatási, képzési és innovációs központ működik, amelyeket – különösen az olyan újonnan megjelenő területeken, mint a mezőgazdasági tervezés – újra fel kell lendíteni. Rövid távon az EU-nak és a tagállamoknak arra kell törekedniük, hogy az új belépők számára vonzóbbá tegyék az agrárszektor, legyen szó a gazdálkodásról, a kutatásról vagy a technológiai fejlesztésről. Emellett a tagállamoknak és az iparágaknak szorosabbra kell fűzniük együttműködésüket, hogy megváltozzon a sokak szemében alacsony szakképzettséget és alacsony szintű technológiát igénylő szektornak számító ágazat negatív megítélése, és a mezőgazdaság vonzóvá váljon a szükséges szakképzettséggel rendelkező munkaerő számára.

Szintén nagyon fontos egy innovációbarát szabályozási környezet megteremtése és annak biztosítása, hogy az uniós szabályozás ne legyen az innováció kerékkötője. Támogató szabályozási rendszer nélkül az európai ipar dinamikusabban fejlődő piacokra fog áttelepülni. Az uniós jogszabályok meglehetősen gyakran a kockázatok megfelelő bizonyítéka nélkül szorítják korlátok közé a termékeket és technológiákat. Az innováció ösztönzéséhez az uniós jogszabályoknak a bizonyítékokra kell támaszkodniuk.

A mezőgazdasági termelők és földtulajdonosok többsége kisvállalkozás, így a kkv-kra háruló adminisztratív teher minimalizálása létfontosságú. Az agrárszektor alacsony haszonkulccsal dolgozik, a többletköltségek pedig néhány kisgazdálkodó túlélését fenyegetik.

Végezetül a fenntartható mezőgazdaságban rejlő hosszú távú kihívásokat a Bizottság és a tagállamok integrált megközelítésének szellemében kell leküzdeni, hogy biztosítható legyen a technológiai innováció támogatása, a kockázatelemzésen alapuló és tudományos bizonyítékokkal alátámasztott szabályozási környezet, az alap- és alkalmazott kutatás folytonossága és a mezőgazdasággal kapcsolatos szakértelem fejlesztése.

ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

Az elfogadás dátuma	26.4.2016
A zárószavazás eredménye	+ : 23 - : 14 0 : 4
A zárószavazáson jelen lévő tagok	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropė, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Pilar Ayuso, Franc Bogovič, Jean-Paul Denanot, Jens Gieseke, Ivan Jakovčić, Norbert Lins, Anthea McIntyre, Sofia Ribeiro, Hannu Takkula, Ramón Luis Valcárcel Siso